

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart

FLASH EUROBAROMETER 574

VERSLAG januari 2026

Flash Eurobarometer 574

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

Enquête uitgevoerd door Demoscopy op verzoek van de Europese Commissie, directoraat-generaal Defensie-industrie en Ruimtevaart (DG DEFIS)

Enquête gecoördineerd door de Europese Commissie, directoraat-generaal Communicatie (eenheid Publieke Opinie en Betrokkenheid van de burger van DG COMM)

Dit document is geen weergave van het standpunt van de Europese Commissie. De daarin vervatte interpretaties en meningen zijn uitsluitend die van de auteurs.

Titel van het project

Flash Eurobarometer S74 — De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

Verslag

NL

Catalogusnummer

HV-OI-26-003-NL-N

ISBN

978-92-68—37330-9

DOI: 10.2889/8380193

© Europese Unie, 2026

<https://europa.eu/eurobarometer>

Document opgesteld door Pierre Dieumegard voor [Europa-Democratie-Esperanto](#)

Het doel van dit "voorlopige" document is meer mensen in de Europese Unie in staat te stellen kennis te nemen van documenten die door de Europese Unie zijn geproduceerd (en door hun belastingen worden gefinancierd).

Als er geen vertalingen zijn, worden burgers uitgesloten van het debat.

Dit document "Eurobarometer" [bestond alleen in het Engels](#), in een pdf-bestand. Van het eerste bestand hebben we een odt-bestand gemaakt, voorbereid door Libre Office-software, voor machinevertaling naar andere talen. De resultaten zijn nu [beschikbaar in alle officiële talen](#).

Het is wenselijk dat de EU-administratie de vertaling van belangrijke documenten overneemt. "Belangrijke documenten" zijn niet alleen wet- en regelgeving, maar ook de belangrijke informatie die nodig is om samen weloverwogen beslissingen te nemen.

Om onze gemeenschappelijke toekomst samen te bespreken en betrouwbare vertalingen mogelijk te maken, zou de internationale taal Esperanto zeer nuttig zijn vanwege zijn eenvoud, regelmaat en nauwkeurigheid.

Neem contact met ons op:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

Inhoudsopgave

Inleiding.....	4
1. Belangrijkste bevindingen.....	6
2. Europese veiligheid en defensie: percepties en verwachtingen.....	8
2.1. Percepties van veiligheidsdreigingen voor het eigen land in de huidige internationale context.....	8
2.2. Mate van vertrouwen in de EU om de veiligheid en defensie in Europa te versterken.....	11
2.3. Perceptie van EU-investeringen in defensie.....	15
3. Europees ruimtevaartbeleid: impact en prioriteiten.....	18
3.1. Gepercipieerde impact van de ruimtevaartprogramma's van de EU op de economie en het dagelijks leven.....	18
3.2. Europees ruimtevaartbeleid: impact en prioriteiten.....	21
Opmerkingen.....	22
4. Technische specificaties.....	23
5. Vragenlijst.....	25

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

Inleiding

De Europese Unie opereert in een complexe en zich snel ontwikkelende geopolitieke omgeving. Het veldwerk voor deze Flash Eurobarometer (FLS74) werd uitgevoerd te midden van belangrijke internationale ontwikkelingen, waaronder lopende onderhandelingen over de oorlog in Oekraïne, escalerende spanningen in het Midden-Oosten en hernieuwde wereldwijde aandacht voor politieke gebeurtenissen in Venezuela en Groenland. De enquête werd uitgevoerd in een context die werd gekenmerkt door verhoogde internationale onzekerheid en veranderende veiligheidsdynamiek aan het begin van 2026.

In dit verband onderzoekt Flash Eurobarometer S74 de perceptie van EU-burgers van veiligheidsdreigingen, vertrouwen in de defensierol van de Unie, steun voor defensie-investeringen en standpunten over ruimtevaartprogramma's. De bevindingen vergroten het inzicht in de publieke opinie over kwesties die centraal staan in het Europees defensie- en ruimtevaartbeleid en leveren bewijs ter ondersteuning van de beleidsontwikkeling binnen het directoraat-generaal Defensie-industrie en Ruimtevaart (DG DEFIS). Door de relatie tussen de huidige geopolitieke trends en de verwachtingen van de burgers te analyseren, draagt de enquête bij tot het sturen van de toekomstige koers van de EU op het gebied van defensie en ruimtevaart.

Deze enquête heeft met name tot doel empirisch onderbouwde inzichten te verschaffen in:

- Perceptie van EU-burgers over veiligheidsdreigingen in de huidige geopolitieke context
- Niveaus van vertrouwen in de Europese Unie als speler op het gebied van collectieve defensie
- Overheidssteun voor meer EU-investeringen in defensievermogens
- Gepercipieerde impact van EU-ruimtevaartprogramma's
- Prioritaire gebieden voor het toekomstige ruimtevaartbeleid van de EU, zoals vastgesteld door de burgers

Demoscopy interviewde namens de Europese Commissie, directoraat-generaal Defensie-industrie en Ruimtevaart (DG DEFIS), een representatieve steekproef van de bevolking van EU-burgers, inwoners van een van de 27 lidstaten van de Europese Unie en 15 jaar en ouder.

Tussen 5 en 12 januari 2026 werden 27.292 interviews uitgevoerd met behulp van een CAWI (Computer Assisted Web Interviewing) gegevensverzamelingsmodus. De resultaten zijn statistisch gewogen zodat elke lidstaat bijdraagt aan het EU27-aggregaat in verhouding tot zijn

werkelijke aandeel in de totale EU-bevolking, wat betekent dat landen met een kleinere bevolking een overeenkomstig kleiner gewicht hebben in de totale EU-resultaten. Een technische nota over de methoden die zijn toegepast om de enquête uit te voeren, is beschikbaar aan het einde van dit verslag.

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

Opmerkingen

- Enquêteresultaten zijn onderworpen aan steekproeftoleranties, wat betekent dat niet alle zichtbare verschillen tussen landen en sociaal-demografische groepen statistisch mogelijk zijn.
- De enquêtegegevens worden gewogen aan de hand van de bevolkingsverdelingen in elk land naar geslacht, leeftijdsgroep, opleidingsniveau en regio van verblijf, aan de hand van een weging na stratificatie. De EU-27 wordt gewogen op basis van de omvang van de 15+-bevolking van elke EU-lidstaat.
- ?? Percentages kunnen niet oplopen tot 100%, omdat ze worden afgerond op het dichtstbijzijnde percentage. Als gevolg van afronding kan het ook voorkomen dat de percentages voor afzonderlijke responsies in de grafieken niet precies optellen bij de totalen die in de tekst worden genoemd. Responspercentages zullen hoger zijn dan 100% als respondenten met de vraag meerdere antwoorden kunnen selecteren.
- In dit rapport worden landen aangeduid met hun officiële afkorting zoals hieronder aangegeven.

BE	België	FR	Frankrijk	NL	Nederland
BG	Bulgarije	HR	Kroatië	AT	Oostenrijk
CZ	Tsjechië	IT	Italië	PL	Polen
DK	Denemarken	CY	Vertegenwoordiger van Cyprus *	PT	Portugal
DE	Duitsland	Lv	Letland	RO	Roemenië
EE	Estland	LT	Litouwen	SI	Slovenië
IE	Ierland	LU	Luxemburg	SK	Slowakije
EL	Griekenland	HU	Hongarije	FI	Finland
ES	Spanje	MT	Malta	SE	Zweden

* Cyprus als geheel is een van de 27 EU-lidstaten. Om praktische redenen worden interviews alleen afgenomen in het deel van het land dat wordt gecontroleerd door de regering van de Republiek Cyprus.

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

1. Belangrijkste bevindingen

Wijdverbreide perceptie van veiligheidsdreigingen voor het land van de respondent in heel Europa, maar beperkte vertaling in persoonlijke bezorgdheid.

- De perceptie van veiligheidsdreigingen voor het land van de respondent wordt in heel Europa breed gedeeld: meer dan twee derde van de Europeanen (68 %) is het ermee eens dat de veiligheid van hun land in de huidige internationale context wordt bedreigd, waaronder 27 % die het er volledig mee eens is. Deze perceptie strekt zich zonder uitzondering uit over alle lidstaten, met niveaus variërend van 49 % in Slovenië tot 80 % in Frankrijk, en overstijgt demografische verschillen, met minimale verschillen naar geslacht (65 % van de mannen, 70 % van de vrouwen) of leeftijd (66 % van de 55-plussers tot 71 % van de 15- tot 24-jarigen).
- Frankrijk (80%), Nederland (77%), Denemarken (77%), Cyprus (75%) en Duitsland (75%) hebben de hoogste niveaus van waargenomen veiligheidsdreiging voor hun land, terwijl Slovenië (50%), Kroatië (51%) en Tsjechië (52%) het laagste niveau hebben. Maar zelfs in landen met de laagste niveaus ziet ongeveer de helft van de respondenten de veiligheid van hun land nog steeds als bedreigd.
- Tegelijkertijd maken de Europeanen een duidelijk onderscheid tussen bedreigingen voor hun land en bedreigingen voor zichzelf. Op de vraag of hun eigen persoonlijke veiligheid in gevaar is, is 42% het daarmee eens, terwijl een meerderheid (51%) het daar niet mee eens is. Deze kloof van 26 procentpunten met een veiligheidsdreiging voor hun land suggereert dat Europeanen de huidige veiligheidsuitdagingen voornamelijk door een collectieve, geopolitieke lens zien in plaats van als een onmiddellijk gevaar voor hun dagelijks leven.

De meerderheid van de Europeanen heeft vertrouwen in het versterken van veiligheid en defensie

- Een meerderheid van de Europeanen (52 %) heeft vertrouwen in het vermogen van de EU om de veiligheid en defensie te versterken, waaronder 12 % die het volledig vertrouwt en 40 % die het meestal vertrouwt. 43% geeft echter aan wantrouwen te hebben (27% heeft de neiging niet te vertrouwen, 16% vertrouwt helemaal niet).
- Het vertrouwen onder jongere Europeanen is groter: 61 % van de 15- tot 24-jarigen vertrouwt de EU op het

gebied van veiligheid en defensie, tegenover 49 % van de 55-plussers. De verschillen tussen mannen en vrouwen zijn beperkt (54 % van de mannen, 50 % van de vrouwen).

- Het vertrouwen varieert aanzienlijk van lidstaat tot lidstaat, variërend van 76 % in Luxemburg tot 40 % in Frankrijk en Griekenland. Met uitzondering van Spanje (64%) hebben kleinere of middelgrote landen de neiging om meer vertrouwen te tonen. De drie grootste lidstaten van de EU hebben allemaal een vertrouwensniveau van minder dan 50 %: Duitsland (47%), Italië (47%) en Frankrijk (40%).
- De scherpe percepties ten aanzien van het eigen land en het vertrouwen in de EU correleren niet systematisch. Frankrijk combineert de hoogste waargenomen dreiging (80%) met het laagste vertrouwen (40%), een kloof van 40 procentpunten. De Baltische staten daarentegen hebben zowel een hoge dreigingsperceptie als een hoog vertrouwen. Deze patronen wijzen erop dat het vertrouwen in maatregelen op EU-niveau minder afhankelijk is van waargenomen dreigingen dan van het bestaande vermogen van elke lidstaat om autonoom op defensiegebied te reageren.

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

De meningen over EU-defensie-investeringen lopen uiteen, maar een derde vraagt om meer uitgaven.

- 32% van de Europeanen zegt dat de EU niet genoeg investeert in veiligheid, terwijl 14% van mening is dat de EU te veel investeert. De heersende opvatting is dat de huidige investeringsniveaus passend zijn (42 %), ook in het licht van de meest recente EU-initiatieven op dit gebied. De standpunten over defensie en nationale uitgaven zijn vergelijkbaar: 34% zegt dat hun land niet genoeg investeert, 17% zegt te veel en 39% vindt de huidige niveaus gepast.
- De vraag naar meer EU-investeringen stijgt met de leeftijd, van 27 % onder 15- tot 24-jarigen tot 35 % onder 55-plussers. Degenen die de veiligheid van hun land als bedreigd beschouwen, zeggen vaker dat de EU onderinvesteert (38%) in vergelijking met degenen die dit standpunt niet delen (21%).
- De nationale percepties lopen sterk uiteen, van 23 % in Slowakije en 24 % in Zweden, Tsjechië, Luxemburg en Oostenrijk, die zeggen dat de EU niet genoeg uitgeeft aan defensie- en veiligheidsprogramma's tot 43 % in Frankrijk, 38 % in Ierland en 37 % in Litouwen, Polen en Finland. Bovendien zijn er in alle lidstaten, behalve Oostenrijk, meer mensen die van mening zijn dat de EU te weinig investeert dan degenen die buitensporige uitgaven overwegen, zelfs in landen waar de vraag naar meer investeringen het laagst is (in Oostenrijk zegt 24 % "niet genoeg", 25 % "te veel").

In deze context van wijdverbreide veiligheidsproblemen worden veiligheid en defensie duidelijk de topprioriteit van de Europeanen voor het ruimtevaartbeleid van de EU.

Tegen de achtergrond van wijdverbreide waargenomen bedreigingen voor de veiligheid van hun land geven Europese burgers prioriteit aan veiligheids- en defensietoepassingen wanneer hen wordt gevraagd naar het ruimtevaartbeleid van de EU: 34 % noemt dit als hun topprioriteit, in de aanloop naar de actie inzake milieu en klimaatverandering (20 %), het concurrentievermogen en de groei van de industrie (13 %) en veiligere mobiliteit en vervoer (10 %). Bij het combineren van beide antwoorden van respondenten noemt 53% veiligheid en defensie als prioriteit. Deze hiërarchie weerspiegelt de bredere veiligheidsangst die uit de enquête naar voren komt, waarbij meer dan twee derde van de Europeanen het erover eens is dat de veiligheid van hun land in de huidige internationale context wordt bedreigd.

De economische impact van de ruimtevaartprogramma's van de EU wordt erkend, maar de waargenomen effecten op het dagelijks leven blijven beperkt.

- 45 % van de Europeanen is van mening dat de ruimtevaartprogramma's van de EU een belangrijke impact hebben op de Europese economie (13 % "zeer belangrijk", 32 % "redelijk belangrijk"). 32% is van mening dat ze een belangrijke impact hebben op het dagelijks leven van de burgers (9% "zeer belangrijk", 23% "redelijk belangrijk"), wat wijst op een kloof tussen de waargenomen economische betekenis en tastbare voordelen voor de gebruiker.
- De percepties van de economische gevolgen verschillen aanzienlijk van lidstaat tot lidstaat, variërend van 63 % in Cyprus tot 26 % in Zweden. Jongere respondenten (55 % van de 15- tot 24-jarigen), mannen (49 % tegenover 42 % van de vrouwen) en werkende burgers hebben meer kans om de economische impact ervan te erkennen.

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

2. Europese veiligheid en defensie: percepties en verwachtingen

2.1. Percepties van veiligheidsdreigingen voor het eigen land in de huidige internationale context.

In de huidige internationale context is meer dan twee derde van de Europeanen van mening dat de veiligheid van hun land in gevaar is.

De perceptie dat de veiligheid van hun land in gevaar is, wordt breed gedeeld door de Europeanen. Meer dan twee derde (68%) is het ermee eens dat de veiligheid van hun land in de huidige internationale context wordt bedreigd, waaronder meer dan een kwart (27%) die het daar sterk mee eens zijn. Dit hoge niveau van bezorgdheid weerspiegelt een collectief bewustzijn van geopolitieke spanningen die van invloed zijn op het Europese continent. Europeanen maken echter een duidelijk onderscheid tussen bedreigingen voor hun land en bedreigingen voor zichzelf. Op de vraag of hun eigen persoonlijke veiligheid in gevaar is, zijn de meningen meer verdeeld: Slechts 42% is het daarmee eens, terwijl een meerderheid (51%) het er niet mee eens is. De bezorgdheidsintensiteit is ook lager, met slechts 12 % die het daar sterk mee eens is (minder dan de helft van het percentage dat wordt waargenomen voor de veiligheid van het land van de respondent met 27 %). Deze kloof van 26 procentpunten tussen de gepercipieerde nationale dreiging (68 %) en de gepercipieerde persoonlijke risico's (42 %) wijst erop dat veiligheidsproblemen meer collectief dan persoonlijk blijven.

Q1a In hoeverre bent u het, gezien de huidige internationale context, eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

Basis: EU27
(%)

De veiligheid van (ons land) wordt bedreigd

Mijn persoonlijke veiligheid is in gevaar

■ Helemaal mee eens
 ■ Enigszins mee eens
 ■ Enigszins oneens
 ■ Helemaal niet mee eens
 ■ Weet ik niet / Geen antwoord

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

In bijna alle landen van de Europese Unie is een meerderheid van de burgers van mening dat de veiligheid van hun land in gevaar is.

Deze perceptie strekt zich uit over alle lidstaten, zonder uitzondering. In de meeste landen is meer dan twee derde van de respondenten van mening dat de veiligheid van hun land in gevaar is. In verschillende gevallen bereikt of overschrijdt dit percentage 75%. Met name in veel landen zegt een kwart of zelfs een derde van de bevolking dat ze het "sterk eens" zijn met deze visie. Zo'n uitgesproken mate van bezorgdheid geeft aan dat het gevoel van onzekerheid niet oppervlakkig is, maar diep geworteld.

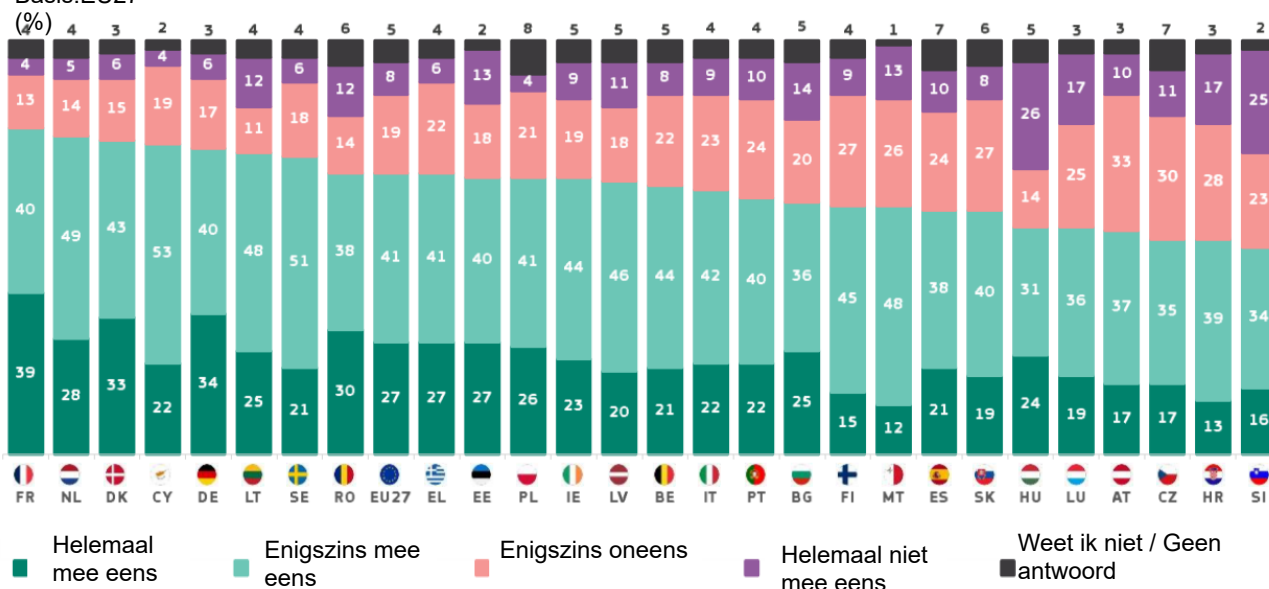
Hoewel deze perceptie wijdverbreid is in heel Europa, verschilt de intensiteit ervan aanzienlijk van land tot land. Frankrijk maakt zich het meeste zorgen: 80% van de respondenten gelooft dat de veiligheid van het land wordt bedreigd, waaronder 39% die "sterk mee eens." Duitsland volgt op de voet, met 75% (inclusief 34% die "sterk mee eens"). Het is opmerkelijk dat deze twee landen, ondanks het feit dat ze niet in de frontlinie van geopolitieke spanningen met Rusland staan, de grootste bezorgdheid tonen. Dit weerspiegelt waarschijnlijk de intensiteit van de recente nationale debatten over defensieve soevereiniteit en militaire uitgaven, die de afgelopen jaren bijzonder prominent zijn geweest.

Denemarken staat op de derde plaats, met 77% van de respondenten die hun bezorgdheid uiten, waaronder een derde die zegt het daar sterk mee eens te zijn. Dit resultaat kan worden verklaard door de onmiddellijke politieke context: Het onderzoek werd slechts een paar dagen na de VS uitgevoerd. De president drukte publiekelijk zijn wens uit dat Groenland, een Deens grondgebied, onder controle van de VS zou komen te

staan. Tot de andere zeer betrokken landen behoren Nederland (77%), Cyprus (75%) en Litouwen (73%). De Baltische staten in het algemeen, Estland (67%) en Letland (66%), hebben ook een sterke meerderheid die veiligheidsdreigingen waarneemt, wat in overeenstemming is met hun geografische nabijheid tot Rusland en hun historische ervaring. Slovenië (49 %), Kroatië (51 %) en Tsjechië (52 %) daarentegen hebben het laagste niveau van zorg. Maar zelfs in deze landen beschouwt ongeveer de helft van de respondenten de veiligheid van hun land nog steeds als bedreigd, waaruit blijkt dat veiligheidsgerelateerde angst in de hele Europese Unie wijdverbreid is.

Q1a In hoeverre bent u het, gezien de huidige internationale context, eens of oneens met elk van de volgende verklaringen? **De veiligheid van (ons land) wordt bedreigd**

Basis: EU27

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

**Percepties van onveiligheid in het land zijn
wijdverspreid over alle leeftijden en geslachten.**

Hoewel opiniepeilingen vaak aanzienlijke sociaal-demografische verschillen aan het licht brengen, wordt de perceptie van veiligheidsdreigingen voor hun land breed gedeeld door de Europese bevolking. Het gevoel dat iemands land wordt bedreigd overstijgt de gebruikelijke scheidslijnen tussen leeftijd en geslacht. Over alle leeftijdsgroepen zien solide meerderheden de veiligheid van hun land als bedreigd, met percentages variërend van 66% onder 55-plussers tot 71% onder 15-tot 24-jarigen. De kloof van vijf procentpunten tussen de jongste en oudste leeftijdsgroepen is opmerkelijk smal, wat wijst op een brede consensus die generaties lang duurt. Ook de genderkloof is klein: 65% van de mannen en 70% van de vrouwen zijn het erover eens dat de veiligheid van hun land in gevaar is.

Q1a In hoeverre bent u het, gezien de huidige internationale context, eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

De veiligheid van (ons land) wordt bedreigd

Basis: EU27 (%)

Totaal "Akkoord"

Uitsplitsing naar geslacht

Mannelijk

65

Vrouw

70

Uitsplitsing naar leeftijd

15-24 jaar

71

25-39 jaar

70

40-54 jaar

67

55 jaar of meer

66

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

2.2. Mate van vertrouwen in de EU om de veiligheid en defensie in Europa te versterken

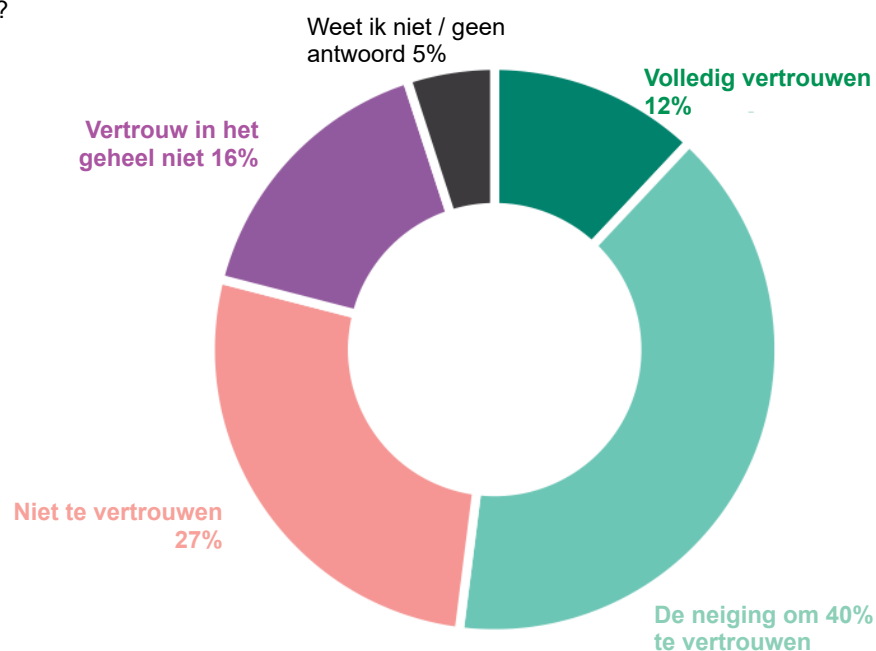
Een meerderheid van de Europeanen vertrouwt erop dat de EU de veiligheid en defensie versterkt.

Een krappe meerderheid van de Europeanen (52 %) heeft vertrouwen in het vermogen van de Europese Unie om de veiligheid en defensie te versterken, waaronder 12 % die het volledig vertrouwt en 40 % die het meestal vertrouwt.

Dit niveau van vertrouwen is met name opmerkelijk gezien het feit dat defensie en veiligheid van oudsher gebieden van nationale soevereiniteit zijn. De meningen blijven echter verdeeld: 43% drukt wantrouwen uit (27% heeft de neiging om niet te vertrouwen, 16% vertrouwt helemaal niet), terwijl 5% niet in staat is om een mening te uiten.

Q2 In hoeverre vertrouwt u erop dat de Europese Unie de veiligheid en defensie in Europa versterkt en haar burgers beter beschermt?

Basis: EU27 (%)

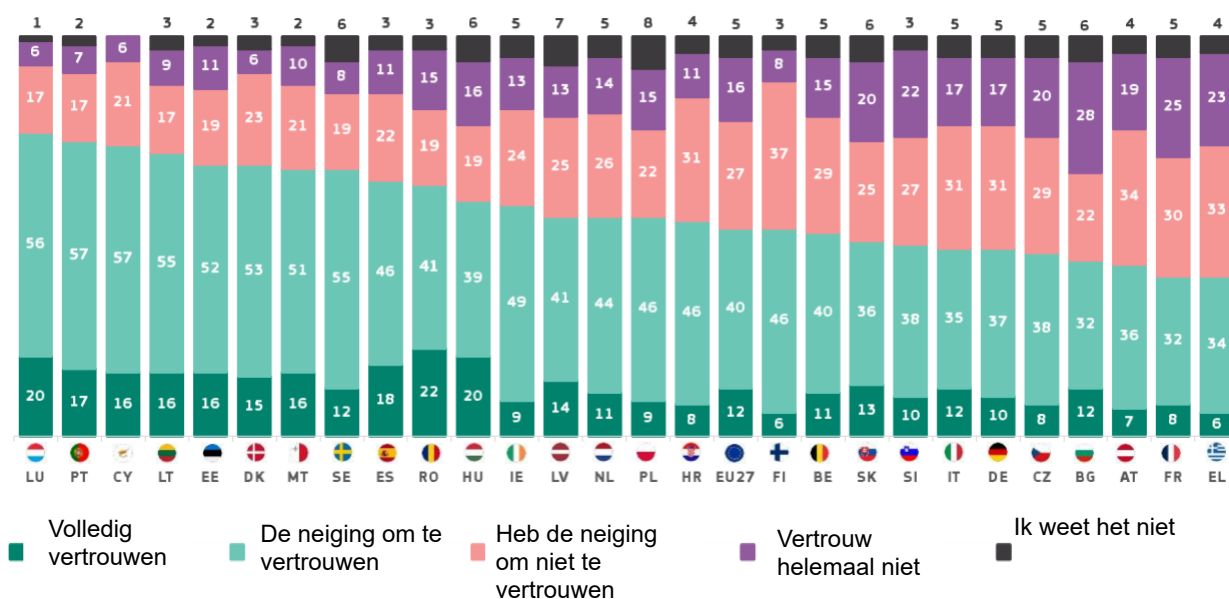
De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

Hoewel een meerderheid in de meeste lidstaten erop vertrouwt dat de EU de veiligheid en defensie zal versterken, is het vertrouwen in de EU in verhouding lager dan in de vijf grootste drie landen: Duitsland, Frankrijk en Italië

Het vertrouwen in het vermogen van de EU om de veiligheid en defensie te versterken verschilt aanzienlijk van lidstaat tot lidstaat, variërend van 76 % in Luxemburg tot 40 % in Frankrijk en Griekenland. Aan de bovenkant van het spectrum hebben Luxemburg (76 %), Portugal (74 %), Cyprus (73 %) en Litouwen (71 %) het hoogste vertrouwen, gevolgd door Denemarken en Estland (beide 68 %) en Malta en Zweden (beide 67 %). Daarentegen hebben Frankrijk en Griekenland (beide 40%), Oostenrijk (43%), Bulgarije (44%), Tsjechië (46%), Italië (47%) en Duitsland (47%) het laagste vertrouwensniveau. Bij het onderzoek van deze resultaten naar de omvang van het land komt een opmerkelijk patroon naar voren. Met uitzondering van Spanje (waar het vertrouwen 64% bedraagt) is het voornamelijk in kleinere of middelgrote landen waar de bevolking het grootste vertrouwen heeft in het optreden van de EU op het gebied van veiligheid en defensie. Het meest opvallend is dat de drie grootste lidstaten van de Europese Unie naar bevolkingsaantal allemaal een vertrouwensniveau van minder dan 50 % hebben: Duitsland (47%), Frankrijk (40%) en Italië (47%).

Q2 In hoeverre vertrouwt u erop dat de Europese Unie de veiligheid en defensie in Europa versterkt en haar burgers beter beschermt?

Basis.- EU27 (%)

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

Het vertrouwen in de EU op het gebied van veiligheid en defensie is groter bij jongere generaties, met beperkte genderverschillen.

Het vertrouwen in het vermogen van de Europese Unie om de veiligheid en defensie te versterken, vertoont relatief weinig verschillen naar geslacht: 54% van de mannen en 50% van de vrouwen uiten vertrouwen. Dit verschil van vier punten wijst erop dat de houding ten opzichte van het optreden van de EU over het algemeen consistent is tussen mannen en vrouwen.

Leeftijdsverschillen zijn iets zichtbaarder, hoewel ze gematigd blijven. Van de 15- tot 24-jarigen vertrouwt 61 % de EU op deze zaken. Dit aandeel neemt geleidelijk af met de leeftijd: 54 % van de 25- tot 39-jarigen, 50 % van de 40- tot 54-jarigen en 49 % van de 55-plussers.

Q2 In hoeverre vertrouwt u erop dat de Europese Unie de veiligheid en defensie in Europa versterkt en haar burgers beter beschermt?

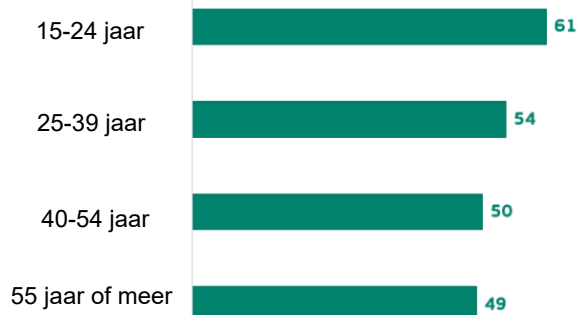
Basis: EU27 (%)

**Totaal
"vertrouwen"**

Uitsplitsing naar geslacht

Uitsplitsing naar leeftijd

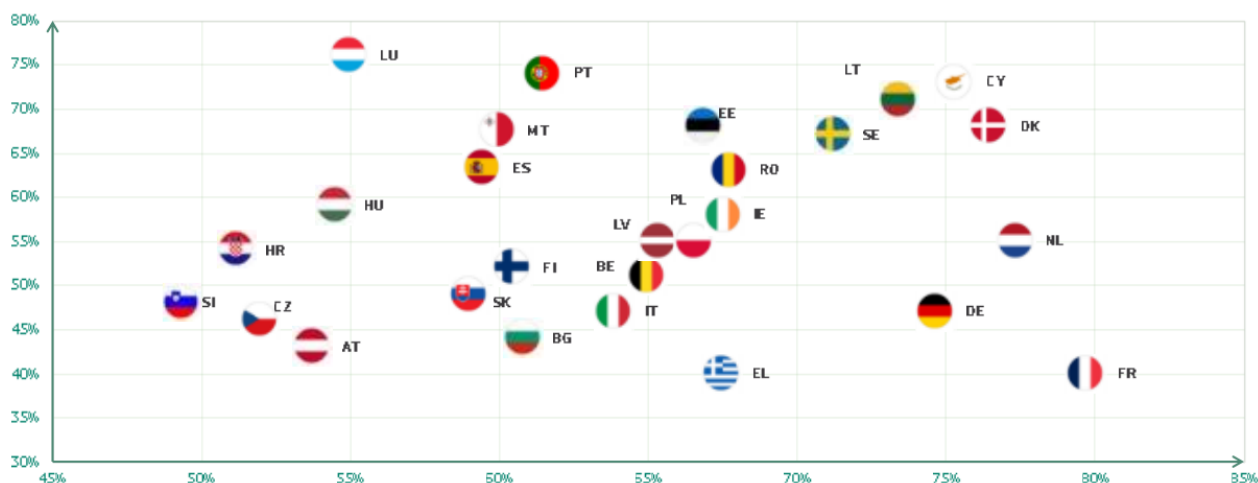
De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

Nationale dreigingspercepties en vertrouwen in de EU gaan niet altijd hand in hand tussen de lidstaten.

Wanneer we onderzoeken hoe de lidstaten verdeeld zijn over twee dimensies (nationale dreigingsperceptie en vertrouwen in het vermogen van de EU om veiligheidsuitdagingen aan te pakken), ontstaan er vier verschillende patronen. Sommige landen combineren een hoog ingeschatte dreiging met een sterk vertrouwen in de EU. De twee Baltische staten, Estland en Litouwen, zijn uitstekende voorbeelden: kleine landen die rechtstreeks in de frontlinie ten opzichte van Rusland staan, hebben niettemin een groot vertrouwen in de reacties op Europees niveau. Denemarken en Zweden volgen een vergelijkbaar patroon, net als Roemenië, dat een lange grens met Oekraïne deelt. In deze gevallen lijkt de geografische nabijheid van conflicten het vertrouwen in collectieve actie eerder te versterken dan uit te hollen. Aan de andere kant vertonen verschillende landen van Midden- en Balkan-Europa noch een acute dreigingsperceptie, noch een bijzonder vertrouwen in de EU. Slovenië, Kroatië, Tsjechië en Oostenrijk vallen in deze categorie, wat neerkomt op relatief lage niveaus in beide dimensies. Tussen deze twee polen vallen twee contrasterende profielen op. Luxemburg, Portugal, Malta en Spanje hebben sterk vertrouwen in het optreden van de EU, ondanks het feit dat zij zich relatief minder blootgesteld voelen aan onmiddellijke veiligheidsrisico's. Omgekeerd vertonen Nederland, Duitsland en Frankrijk het omgekeerde patroon: een hoge dreigingsperceptie in combinatie met een laag vertrouwen in het vermogen van de EU om te reageren. Deze laatste groep verdient bijzondere aandacht. Frankrijk is het meest opvallende geval: met het hoogste waargenomen dreigingsniveau (79 %) en het laagste vertrouwen in de EU (40 %) vertoont het land een kloof van bijna 40 procentpunten tussen bezorgdheid over

veiligheid en institutioneel vertrouwen. Deze patronen wijzen erop dat het vertrouwen in de EU in veiligheidskwesties minder wordt bepaald door de intensiteit van de waargenomen dreigingen dan door de bestaande capaciteit van elke lidstaat om autonoom op defensiegebied te reageren, waarbij het vertrouwen doorgaans groter is wanneer alternatieve veiligheidsregelingen voor het land van de respondent beperkter zijn.

Mate van vertrouwen in de Europese Unie om de veiligheid en defensie in Europa te versterken

Mate van overeenstemming met de verklaring dat de veiligheid van de natie in gevaar is

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

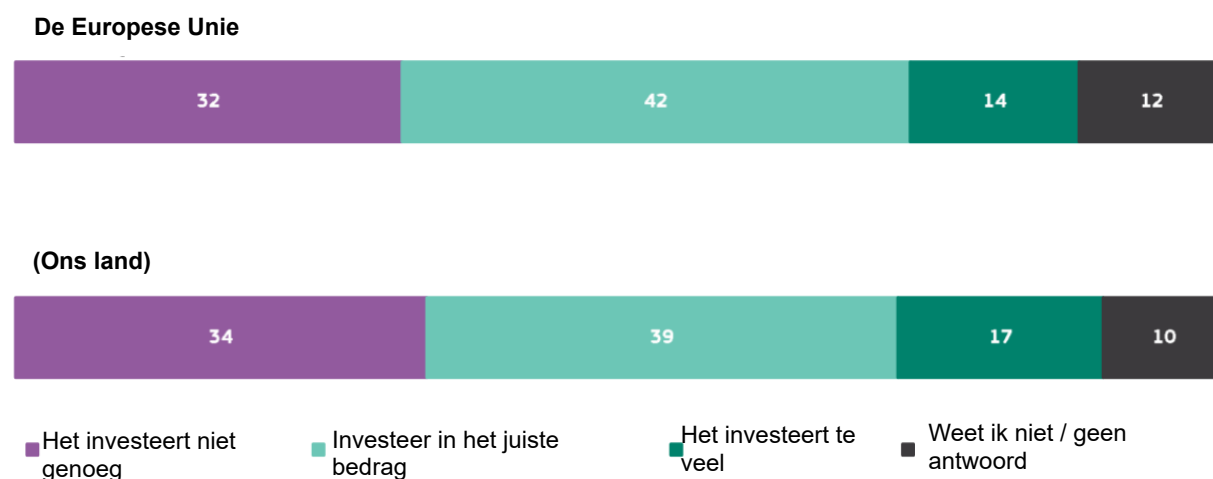
2.3. Perceptie van EU-investeringen in defensie

Ongeveer een derde van de Europeanen zegt dat de EU (32%) of hun eigen land (34%) niet genoeg investeert in defensie en veiligheid. Daarentegen vindt respectievelijk slechts 14% en 17% dat er te veel wordt geïnvesteerd.

Toen Europeanen werd gevraagd om de huidige niveaus van investeringen in defensie en veiligheid te beoordelen, gaven zij in grote lijnen dezelfde mening te kennen ten aanzien van zowel de EU- als de nationale uitgaven. Een aanzienlijke minderheid, ongeveer een derde, is van mening dat de investeringsniveaus ontoereikend zijn: 32% zegt dat de EU niet genoeg investeert, terwijl 34% hetzelfde zegt over hun eigen land. Deze beoordeling overtreft met name het percentage dat van mening is dat de uitgaven buitensporig zijn, namelijk slechts 14 % voor de EU en 17 % voor de nationale begrotingen. In beide gevallen is de pluraliteitsvisie echter dat de huidige investeringsniveaus passend zijn. Zo'n 42% van de Europeanen is van mening dat de EU ongeveer het juiste bedrag investeert in defensie en veiligheid, terwijl 39% van mening is dat dit het geval is met betrekking tot de uitgaven van hun eigen land. De overige 12 % (EU) en 10 % (nationaal) geven hierover geen mening.

Q3 Hoe beoordeelt u, rekening houdend met de huidige niveaus van overheidsuitgaven, het niveau van de investeringen in defensie- en veiligheidsprogramma's die door elk van de volgende programma's worden gedaan?

Basis: EU27 (%)

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

De nationale percepties lopen sterk uiteen, waarbij Frankrijk aan de hoge kant (43%) en Slowakije aan de lage kant (23%) zeggen dat de EU niet genoeg investeert in defensie.

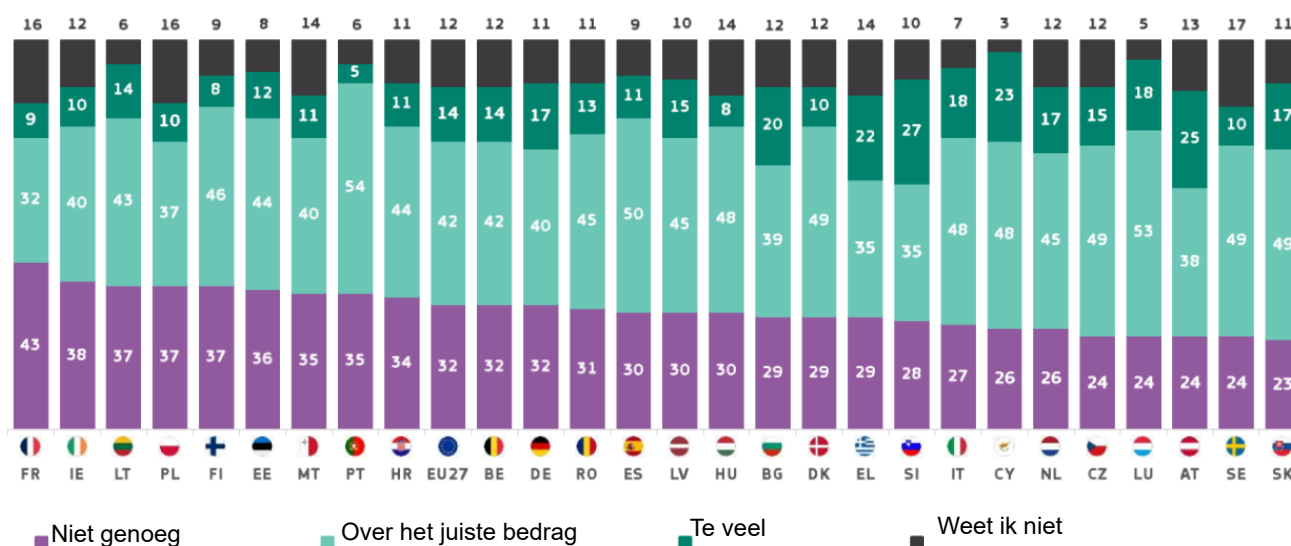
De beoordelingen van EU-defensie-investeringen lopen sterk uiteen tussen de lidstaten, waarbij het percentage zegt dat de EU niet genoeg investeert, variërend van 23 % in Slowakije tot 43 % in Frankrijk.

In alle lidstaten, zonder uitzondering, zijn er echter steeds meer mensen die van mening zijn dat de EU te weinig investeert dan mensen die van mening zijn dat ze te veel uitgeven. Zelfs in landen waar de vraag naar meer investeringen het laagst is, zoals Slowakije (23% "niet genoeg" versus 17% "te veel") of Oostenrijk (24% versus 25%), neigt de balans naar onvoldoende in plaats van buitensporige uitgaven.

Q3 Hoe zou u, als u nadenkt over de huidige niveaus van overheidsuitgaven, het niveau van de investeringen in defensie- en veiligheidsprogramma's van elk van de volgende categorieën beoordelen?

De Europese Unie

Basis: EU27 (%)

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

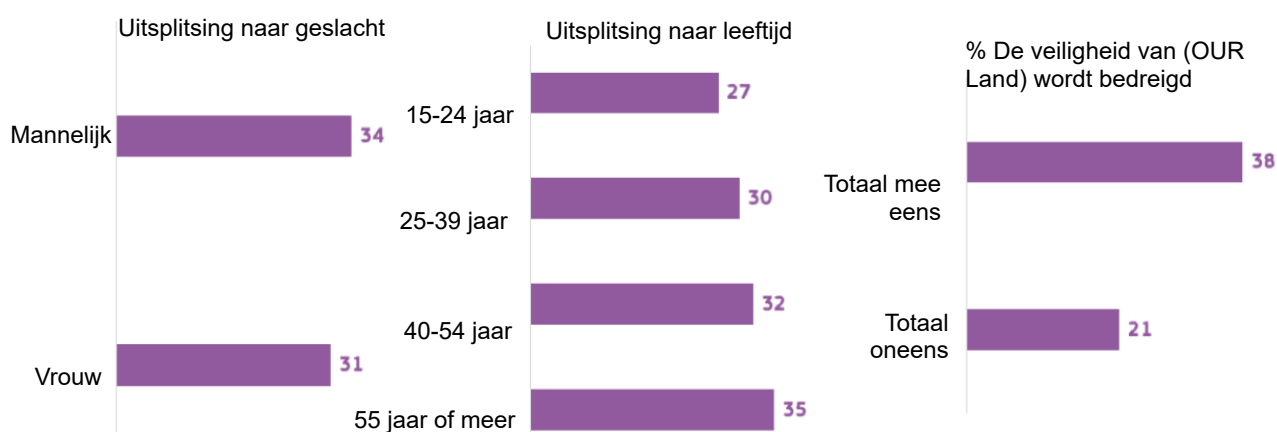
Degenen die zich bedreigd voelen en oudere respondenten zeggen vaker dat de EU te weinig investeert in defensie.

De opvatting dat de defensie-uitgaven van de EU ontoereikend zijn, laat een beperkte variatie naar geslacht zien, waarbij mannen (34 %) en vrouwen (31 %) in grote lijnen vergelijkbare beoordelingen uiten. Leeftijdsverschillen zijn opvallender: de vraag naar meer investeringen stijgt geleidelijk van 27 % onder 15-tot 24-jarigen tot 35 % onder 55-plussers. Dit vormt een interessant contrast met vertrouwenspatronen, waarbij jongere Europeanen meer vertrouwen toonden in de defensiecapaciteit van de EU. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de perceptie van veiligheidsdreigingen voor het land van de respondent sterk van invloed is op de opvattingen over de toereikendheid van investeringen. Van degenen die geloven dat de veiligheid van hun land wordt bedreigd, zegt 38% dat de EU niet genoeg investeert, tegenover slechts 21% van degenen die deze beoordeling niet delen. Dit verschil van 17 procentpunt weerspiegelt een logisch verband tussen waargenomen kwetsbaarheid en steun voor versterkte defensie-uitgaven.

Q3 Hoe beoordeelt u, rekening houdend met de huidige niveaus van overheidsuitgaven, het niveau van de investeringen in defensie- en veiligheidsprogramma's die door elk van de volgende programma's worden gedaan?

Basis: EU27 (%)

De Europese Unie

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

3. Europees ruimtevaartbeleid: impact en prioriteiten

3.1. Gepercipieerde impact van de ruimtevaartprogramma's van de EU op de economie en het dagelijks leven

Over het algemeen erkennen Europeanen de impact van de ruimtevaartprogramma's van de EU in economisch opzicht sterker dan in hun dagelijkse ervaringen.

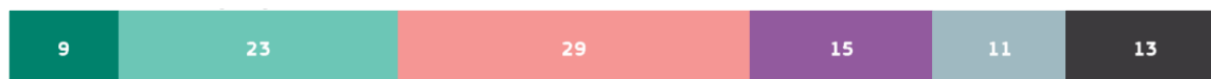
Gevraagd naar de impact van EU-ruimtevaartprogramma's zoals Galileo/Egnos, Copernicus en IRIS 2 is 45 % van de respondenten van mening dat deze programma's een belangrijke impact hebben op de Europese economie (13 % "een zeer belangrijke impact" en 32 % "een vrij belangrijke impact"). Daarentegen is slechts 32 % van mening dat zij een belangrijke invloed hebben op het dagelijks leven van de EU-burgers (9 % "zeer belangrijk" en 23 % "redelijk belangrijk"). Uit het onderzoek blijkt dat er sprake is van een disconnect: Hoewel veel mensen de ruimtevaartprogramma's van de EU belangrijk vinden voor de Europese economie en de mondiale status, zijn er minder die tastbare effecten op het dagelijks leven en directe voordelen voor de gebruikers vaststellen.

Q4 Hoeveel impact hebben de ruimtevaartprogramma's van de Europese Unie, zoals Galileo/Egnos, Copernicus en IRIS2, volgens u op...?

De Europese economie

Het dagelijks leven van de EU-burgers

- Een zeer belangrijke impact
- Een vrij beperkte impact
- Ik heb nog nooit van deze programma's gehoord.

- Een vrij belangrijke impact
- Helemaal geen impact
- Weet ik niet / Geen antwoord

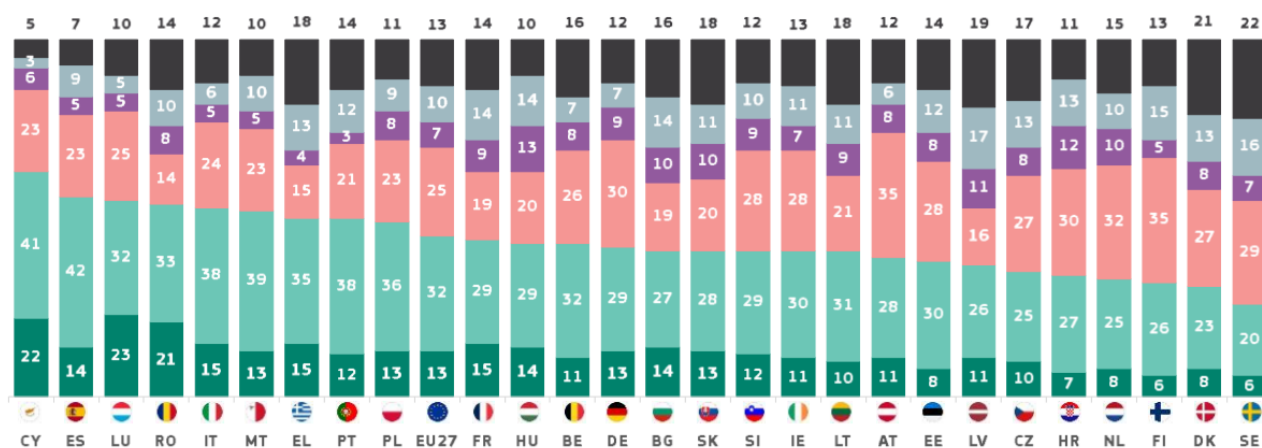
De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

Deze standpunten verschillen echter sterk van land tot land: De perceptie van de economische impact varieert van 63% in Cyprus tot slechts 26% in Zweden

Hieruit blijkt dat de meningen in de hele EU verre van uniform zijn. Hoe zichtbaar en zinvol de ruimtevaartprogramma's van de EU zich voelen, kan afhangen van de nationale context, met inbegrip van de bekendheid van deze programma's, de mate waarin zij in het openbaar worden besproken en het vertrouwen van de burgers in het optreden van de EU. In feite lijkt er een verband te bestaan tussen het vertrouwen in de EU op het gebied van defensie en veiligheid en de perceptie dat de ruimtevaartprogramma's van de EU de economie ten goede komen: in Cyprus zegt 73 % erop te vertrouwen dat de EU de veiligheid en defensie in Europa zal versterken en 63 % ziet een sterke economische impact van de ruimtevaartprogramma's van de EU, terwijl in Oostenrijk de cijfers lager zijn (43 % vertrouwen en 39 % sterke economische impact).

Q4 Hoeveel impact hebben de ruimtevaartprogramma's van de Europese Unie, zoals Galileo/Egnos, Copernicus en IRIS2, volgens u op...? **De Europese economie**

Basis: EU27 (%)

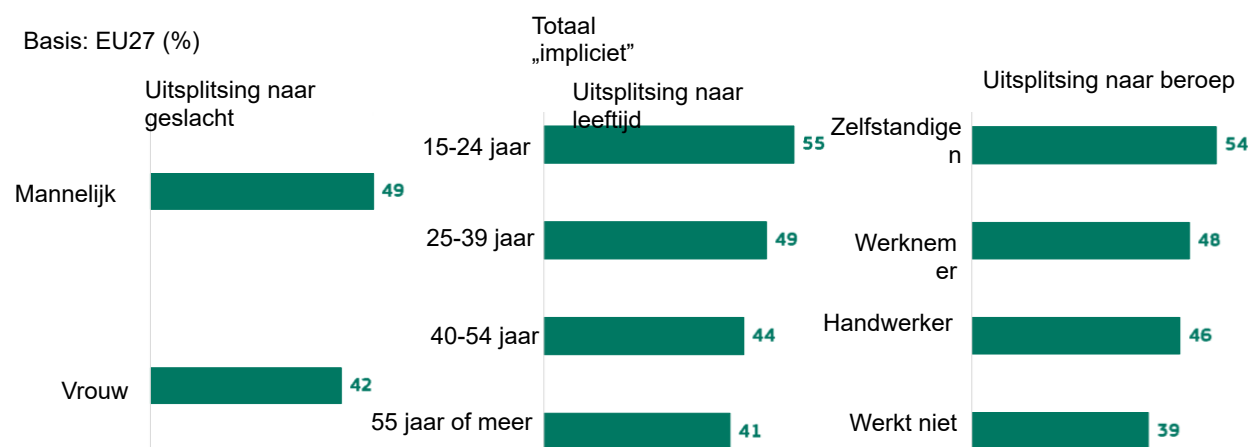
- Een zeer belangrijke impact
- Een vrij beperkte impact
- Ik heb nog nooit van deze programma's gehoord.
- Een vrij belangrijke impact
- Helemaal geen impact
- Ik weet het niet

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

Jongere respondenten, mannen en werkende burgers zullen de EU-ruimtevaartprogramma's eerder als economisch impactvol beschouwen

Sociodemografische verschillen doen zich ook voor bij de erkenning van de economische impact. In totaal vindt 55 % van de 15- tot 24-jarigen de impact op de economie belangrijk, tegenover 41 % van de 55-plussers. Mannen hebben ook meer kans dan vrouwen om een belangrijke economische impact te melden (49% versus 42%). Per beroep is de perceptie van economische impact het hoogst bij zelfstandigen (54%) en werknemers (48%), en lager bij handarbeiders (46%) en niet-werkenden (39%).

Q4 Hoeveel impact hebben de ruimtevaartprogramma's van de Europese Unie, zoals Galileo/Egnos, Copernicus en IRIS2, volgens u op...? **De Europese economie**

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

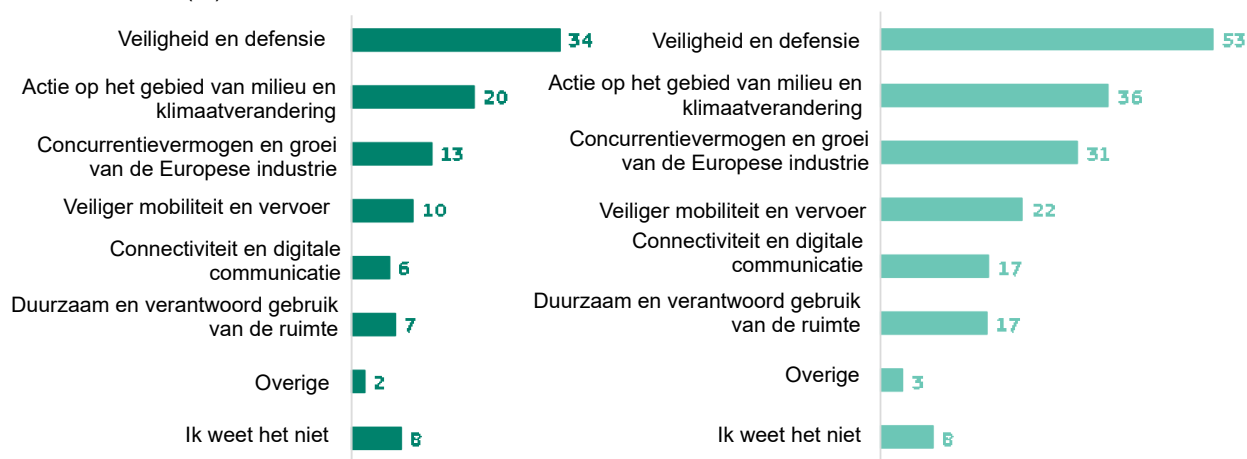
3.2. Europees ruimtevaartbeleid: impact en prioriteiten

Wanneer Europeanen wordt gevraagd vooruit te kijken en vast te stellen wat prioriteit moet krijgen in het ruimtevaartbeleid en de ruimtevaartprogramma's van de EU, komen veiligheid en defensie duidelijk naar voren als het leidende gebied.

Veiligheid en defensie staan duidelijk op de eerste plaats: 34 % van de respondenten noemt dit als hun topprioriteit ("Eerst"), vóór milieu- en klimaatactie (20 %), industrieel concurrentievermogen en groei (13 %) en veiligere mobiliteit en vervoer (10 %). Deze hiërarchie wordt nog duidelijker wanneer rekening wordt gehouden met de cumulatieve maatstaf ("totaal"), die beide antwoorden van respondenten combineert: 53 % noemt veiligheid en defensie als prioriteit, tegenover 36 % voor milieu en klimaatverandering en 31 % voor concurrentievermogen en industriële groei. De resultaten plaatsen veiligheid en defensie daarom niet alleen als de meest genoemde eerste prioriteit, maar ook als de meest gedeelde prioriteit in het algemeen. Deze sterke nadruk op veiligheid en defensie lijkt daarom nauw verband te houden met het bredere gevoel van onveiligheid dat in deze Flash Eurobarometer tot uiting komt, waar een grote meerderheid van de Europeanen zijn bezorgdheid uit over de veiligheid van hun land en meer dan twee derde het ermee eens is dat de veiligheid van hun land in gevaar is.

Q5 Met het oog op de toekomst, welke van de volgende gebieden moet een prioriteit zijn voor het ruimtevaartbeleid en de ruimtevaartprogramma's van de Europese Unie? Ten eerste? En toen?

Basis - EU27 (%)

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

Opmerkingen

(Pierre Dieumegard)

T is hier een XY-grafiek, in tegenstelling tot de meeste Eurobarometer-rapporten. Het is goed, want je ziet de diversiteit van meningen onder de mensen van de Europese Unie.

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

4. Technische specificaties

Tussen 5 en 12 januari 2026 heeft demoscopie Flash Eurobarometer 574 uitgevoerd op verzoek van de Europese Commissie, via directoraat-generaal Defensie-industrie en Ruimtevaart (06 DEFIS). Het is een algemene openbare enquête die wordt gecoördineerd door het directoraat-generaal Communicatie, eenheid "Openbare Opinie en Betrokkenheid van de burger".

Flash Eurobarometer S74 heeft betrekking op de bevolking van EU-burgers, inwoners van een van de 27 lidstaten van de Europese Unie en 15 jaar en ouder. Er werden ongeveer 1 000 interviews afgenomen in grotere lidstaten en ongeveer 500 interviews in kleinere lidstaten (Luxemburg, Cyprus, Malta). In totaal werden 27 292 interviews afgerond.

Alle interviews werden afgenomen via Computer Assisted Web Interviewing (CAWI), waarbij gebruik werd gemaakt van de onlinepanels van Demoscopy. Respondenten werden geselecteerd uit deze online toegangspanels, groepen van vooraf gerekruteerde personen die hebben ingestemd met deelname aan onderzoek. De bemonsteringsquota werden vastgesteld op basis van leeftijd (15-24 jaar, 25-39 jaar, 40-54 jaar, 55+ jaar), geslacht (mannelijk/vrouwelijk), geografische regio (op basis van NUTS 1 of NUTS 2, afhankelijk van de grootte van het land) en onderwijsniveau (lopend onderwijs, gestopt met voltijds onderwijs op de leeftijd van 15 jaar of eerder, tussen 16 en 19, op de leeftijd van 20 jaar of later).

Er is een statistische weging toegepast om de ruwe cijfers in elke lidstaat aan te passen, zodat de uiteindelijke resultaten de werkelijke samenstelling van de doelpopulatie nauwkeurig weergeven.

Aantal interviews per land:

EU	EU	27292	LV	Letland	1018
BE	België	1166	LT	Litouwen	1007
BG	Bulgarije	1001	LU	Luxemburg	536
CZ	Tsjechië	1053	HU	Hongarije	1117
DK	Denemarken	1042	MT	Malta	505
DE	Duitsland	1098	NL	Nederland	1202
EE	Estland	1018	AT	Oostenrijk	1000
IE	Republiek Ierland	1167	PL	Polen	1001
EL	Griekenland	1094	PT	Portugal	1183
ES	Spanje	1028	RO	Roemenië	1001
FR	Frankrijk	1028	SI	Slovenië	1004
HR	Kroatië	1002	SK	Slowakije	1099
IT	Italië	1007	FI	Finland	1202
CY	Cyprus	513	SE	Zweden	1200

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

Foutmarge

De resultaten van de enquête zijn onderworpen aan bemonsteringstoleranties. De "foutmarge" kwantificeert de onzekerheid over (of het vertrouwen in) een enquêteresultaat. In het algemeen geldt dat hoe meer interviews worden afgenomen (steekproefgrootte), hoe kleiner de foutenmarge is. Een steekproef van 1000 zal een foutenmarge van niet meer dan 3,1 procentpunten opleveren en een steekproef van 1 500 zal een foutenmarge van niet meer dan 2,5 procentpunten opleveren.

Statistische marges als gevolg van bemonsteringstoleranties

(bij een betrouwbaarheidsniveau van 95 %)

	de diverse steekproefgrootten zijn in rijen			diverse waargenomen resultaten staan in kolommen			
	5 %	10 %	25 %	50 %	75 %	90 %	95 %
n=50	±6,0	± 8,3	±12,0	±13,9	±12,0	± 8,3	±6,0
n=100	±4,3	± 5,9	± 8,5	±9,8	± 8,5	± 5,9	±4,3
n=200	± 3,0	±4.2	±6,0	± 6,9	±6,0	±4.2	± 3,0
n=500	± 1,9	±2,6	± 3,8	±4,4	± 3,8	±2,6	± 1,9
n=1000	± 1,4	± 1,9	± 2,7	±3.1	± 2,7	± 1,9	± 1,4
n=1500	±1.1	± 1,5	±2.2	±2,5	±2.2	± 1,5	±1.1
n=2000	±1,0	± 1,3	± 1,9	±2.2	± 1,9	± 1,3	±1,0

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

5. Vragenlijst

NIEUW

Q1 In hoeverre bent u het, gezien de huidige internationale context, eens of oneens met elk van de volgende uitspraken?

(Eén antwoord per lijn)

	Helemaal mee eens	Enigszins mee eens	Enigszins oneens	Helemaal niet mee eens	Weet ik niet / geen antwoord!
De veiligheid van (ons land) wordt bedreigd	1	2	3	4	9
Mijn persoonlijke veiligheid is in gevaar	1	2	3	4	9

NIEUW

Q2 In hoeverre vertrouwt u erop dat de Europese Unie de veiligheid en defensie in Europa versterkt en haar burgers beter beschermt?

(Eén antwoord mogelijk)

Volledig vertrouwen	1
De neiging om te vertrouwen	2
Heb de neiging om niet te vertrouwen	3
Vertrouw helemaal niet	4
Weet ik niet / geen antwoord	99

(Lees niet uit)

NIEUW

Q3 Hoe zou u, als u nadenkt over de huidige niveaus van overheidsuitgaven, het niveau van de investeringen in defensie- en veiligheidsprogramma's beoordelen die door elk van de volgende programma's worden gedaan?

(Eén antwoord per lijn)

	Niet genoeg	Over het juiste bedrag	Te veel	Weet ik niet / geen antwoord!
De Europese Unie	1	2	3	9
(Ons land)	1	2	3	9

NIEUW

Q4 Hoeveel impact hebben de ruimtevaartprogramma's van de Europese Unie, zoals Galileo/Egnos, Copernicus en IRIS 2, volgens u op...?

De Europese Unie op het gebied van defensie en ruimtevaart: percepties en verwachtingen van de Europese burgers

(Eén antwoord per lijn)

	Een zeer belangrijke impact	Een vrij belangrijke impact	Een vrij beperkte impact	Helemaal geen impact	Ik heb nog nooit van deze programma's gehoord.	Weet ik niet / geen antwoord
1) De Europese economie	1	2	3	4	5	9
2) Het dagelijks leven van de EU-burgers	1	2	3	4	5	9

NIEUW

Q5 Met het oog op de toekomst, welke van de volgende gebieden moet een prioriteit zijn voor het ruimtevaartbeleid en de ruimtevaartprogramma's van de Europese Unie? Ten eerste? En toen?

(RANDOMIZE-PUNTEN — UITSLUITEND voor beide opties)

Actie op het gebied van milieu en klimaatverandering	1
Veiliger mobiliteit en vervoer	2
Connectiviteit en digitale communicatie	3
Veiligheid en defensie	4
Concurrentievermogen en groei van de Europese industrie	5
Duurzaam en verantwoord gebruik van de ruimte	6
Overige	97
Weet ik niet / geen antwoord	99